

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/51/2016
Identifikačné číslo spisu: 8015200402
Dátum vydania rozhodnutia: 27.09.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8015200402.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu Mgr. Viliama Pohančenika a JUDr. Judity Kokolevskej, v právnej veci navrhovateľa: G. B., nar. XX.XX.XXXX, Z., proti odporcovi: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.03.2015 o invalidnom dôchodku, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/30/2015-46 zo dňa 28.10.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 6Sd/30/2015-46 zo dňa 28.10.2015, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Prešove napadnutým rozsudkom č. k. 6Sd/30/2015-46 zo dňa 28.10.2015 podľa § 250q ods. 2 O.s.p. potvrdil rozhodnutie odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 12.03.2015 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie odporcu“), ktorým odporca podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 461/2003 Z. z.“) zamietol žiadosť navrhovateľa zo dňa 18.02.2015 o invalidný dôchodok s odôvodnením, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad zo dňa 18.02.2015 nie je invalidný, lebo pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa bol posúdený posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad, výsledkom ktorého je lekárska správa a odborný posudok o invalidite zo dňa 18.02.2015. Na základe opravného prostriedku navrhovateľa bol opätovne posudzovaný jeho zdravotný stav posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade, výsledkom ktorého je lekárska správa a odborný lekárske posudok zo dňa 07.07.2015. Krajský súd, vychádzajúc z uvedených odborných posudkov dospel k záveru, že posudkoví lekári sociálneho poistenia sa dôsledne zaoberali zdravotnou

dokumentáciou navrhovateľa, lekárskymi správami, odbornými lekárskymi nálezmi a ich diagnostickými závermi, ako aj komplexnými funkčnými vyšetreniami a ich závermi a na základe posudkových kritérií stanovili u navrhovateľa ako rozhodujúce zdravotné postihnutie psoriatickú artritídu - dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce s poruchou funkcie, so subjektívnymi ťažkosťami s postihnutím viacerých kĺbov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu, zaradené do kapitoly XV, oddiel A, položka 1, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Posudkoví lekári stanovili mieru poklesu schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť v hornej časti stanoveného rozpätia, a to o 35%. Posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie sa v odbornom lekárskom posudku zo dňa 07.07.2015 zaoberal aj námietkami navrhovateľa uvedenými v opravnom prostriedku, keď vo vzťahu k namietaniu zaradenia jeho rozhodujúceho zdravotného postihnutia konštatoval, že ide o inverznú formu psoriázy, stav možno aktuálne hodnotiť s diskretnými iritáciami niektorých kĺbov, ktoré v RTG obraze sprevádzajú hyperostotické zmeny skeletu. Z pohľadu reumatológa je aktivita ochorenia nízka a nevyžaduje zavedenie biologickej liečby. Tieto závery vyvracajú tvrdenie navrhovateľa, že jeho zdravotné postihnutie malo byť zaradené v príslušnej kapitole uvádzajúcej ťažké formy postihnutia kĺbov, trvalo aktívne progredujúce s deštruktívnym RTG nálezom. Lekárske správy L.. U. a L.. B. nevykazujú závažné deštruktívne zmeny na viacerých kĺboch, resp. ťažké obmedzenie hybnosti a laboratórne nálezy sú v norme. Vo vzťahu k ostatným dokumentovaným ochoreniam konštatoval, že ide o ochorenia s miernym funkčným postihnutím a preto nie je dôvod zvýšiť mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Čo sa týka ochorenia chrbtice, teda bolesti krčnej, hrudnej a bedrovej časti chrbtice, bolo konštatované, že ide o cervikokraniálny a cervikobrachiálny syndróm vľavo v chronickom priebehu, bez prejavov koreňového dráždenia, v RTG je popisované dextroskolióza C chrbtice, zúženie medzistavcových priestorov C 1-2, C 4-5, C 5-6, pri driekovej chrbtici je popisované obmedzenie pohyblivosti ľahkého stupňa. Pretože u navrhovateľa nebola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť odbornými posudkami posudkových lekárov sociálneho poistenia stanovená na viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, odporca rozhodol vecne správne, keď napadnutým rozhodnutím zamietol žiadosť navrhovateľa o invalidný dôchodok. Krajský súd na záver konštatoval, že odporca postupoval v konaní v súlade so zákonom a úplne a presne zistil skutkový stav a rozhodnutie aj v súlade s § 209 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. v dostatočnom rozsahu odôvodnil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odporcu, ako aj z odborných lekárskeho posudkov, ktoré tvoria jeho neoddeliteľnú súčasť, je zrejmé, z akých skutočností a podkladov odporca vychádzal pri rozhodovaní o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov a použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval. Posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia sú dostatočne odôvodnené, presvedčivé a ich závery sú logické.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie žiadajúc, aby boli zohľadnené ustanovenia zákona č. 461/2003 Z. z., pretože krajský súd nezohľadnil jeho návrh. Uviedol, že podľa § 71 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. možno mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúseností a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí. Zdravotný stav navrhovateľa je dlhodobo zlý a 35% mieru poklesu schopnosti mal už podľa rozhodnutia odporcu č. XXX XXX XXXX X zo dňa 18.12.2009, kde o opravnom prostriedku rozhodoval krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 2Sd/31/2010. Ďalej poukázal na § 71 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. a uviedol, že je práceneschopný od 31.12.2013, čiže už dva roky a jeho zlý zdravotný stav stále trvá. V rozsudku krajského súdu tiež neboli zohľadnené lekárske správy od imunológa, v ktorých sú uvedené alergické reakcie na lieky, ktoré sú potrebné na jeho liečbu a zlepšenie zdravotného stavu. Svoju dlhodobú práceneschopnosť chcel riešiť s odporcom a s Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok. Má obavy, že ak mu nebude priznaná invalidita, bude celkom bez príjmu, keďže nebude môcť vykonávať verejne prospešné práce, lebo mu to jeho zdravotný stav nedovoľuje. K odvolaniu priložil fotokópie rozhodnutí Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok týkajúce sa preddavku na pomoc v hmotnej núdzi.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu z dôvodu

jeho vecnej správnosti. Dôvody, ktoré uviedol navrhovateľ v odvolaní, nepovažoval za opodstatnené. Na posúdenie dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť fyzickej osoby vykonávať zárobkovú činnosť sa vyžadujú odborné lekárske znalosti. Vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie zverené posudkovým lekárom, a to tak na účely správneho, ako aj súdneho konania. Navrhovateľ v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by spochybňovali úplnosť, objektivitu a presvedčivosť posudkov posudkových lekárov sociálneho poistenia zadovážených v tomto konaní. Pochybnosti navrhovateľa o nesprávnom posúdení jeho zdravotného stavu sú nedôvodné a vyvolané jeho subjektívnym presvedčením, čo však nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti skutkových zistení a záverov prijatých v správnom konaní. Skutkové okolnosti, týkajúce sa rozsahu zdravotného poškodenia navrhovateľa, boli ozrejmené príslušnými posudkovými lekármi sociálneho poistenia, sú úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie.

Dňa 07.07.2016 bolo odvolaciemu súdu doručené podanie navrhovateľa, ku ktorému priložil fotokópiu preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, komplexného posudku a rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Kežmarok, potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti a lekárske správy - od L.. B. zo dňa 28.09.2014, 11.11.2014, 28.04.2015, 10.02.2016, 16.03.2016, 15.04.2016, 25.05.2016 a 16.06.2016, od L.. U. zo dňa 30.05.2016 a 16.06.2016 a nález lekára pre FBLR L.. P.. Zároveň uviedol, že je dlhodobo práceneschopný, cca 2,5 roka.

Dňa 24.01.2017 bolo odvolaciemu súdu doručené ďalšie podanie navrhovateľa, v ktorom žiadal zohľadniť nové skutočnosti a nové lekárske správy, fotokópiu ktorých priložil k podaniu, nakoľko tieto by podľa jeho názoru mohli ovplyvniť rozhodnutie o priznaní invalidného dôchodku. Uviedol, že je dlhodobo práceneschopný, cca tri roky a jeho choroba sa nezlepšuje. K podaniu priložil potvrdenie o dočasnej práceneschopnosti zo dňa 31.12.2016 a nové lekárske správy - od kožnej lekárky L.. B. zo dňa 06.07.2016, 24.08.2016, 22.09.2016, 20.10.2016 a 22.11.2016, z hepatologickej ambulancie zo dňa 12.10.2016 a od L.. U. zo dňa 14.12.2016 a 23.11.2016.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 2 S.s.p. odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Kľúčovou otázkou vo veci bolo posúdenie, či navrhovateľ splnil podmienku vzniku nároku na invalidný dôchodok, ktorou je invalidita poistenca.

Podmienkou vzniku nároku na invalidný dôchodok podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. je invalidita poistenca. Za invalidného poistenca sa v zmysle § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. považuje poistenec, ktorý má pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok. Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je uvedená v prílohe č. 4, určuje sa v percentách podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu

schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa odseku 6 možno zvýšiť najviac o 10%, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav (§ 71 ods. 2, 3, 5 až 8 zákona č. 461/2003 Z. z.).

Z uvedeného vyplýva, že pre uznanie invalidity sa vyžaduje nielen dlhodobosť nepriaznivého zdravotného stavu, ale súčasne musí ísť o taký nepriaznivý zdravotný stav, ktorý dlhodobu podľa poznatkov lekárskej vedy, spôsobuje trvalý pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v miere nad 40%.

Navrhovateľ v žiadnom podaní neuviedol konkrétne dôvody alebo námietky, ktoré by spochybňovali závery posudkov a nepreukázal, že trpí takým ochorením, ktoré by znižovalo jeho schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť vo väčšej miere ako bolo stanovené posudkovými lekármi sociálneho poistenia. Vzhľadom na to, že posudzovanie miery funkčnej poruchy je odbornou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru odvolacieho súdu posudky posudkových lekárov sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad zo dňa 18.02.2015, ako aj posudok posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie, vysunuté pracovisko v Poprade zo dňa 07.07.2015 tieto podmienky spĺňajú.

Z posudkovej dokumentácie tiež vyplýva, že posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie mal k dispozícii aj nález z imunoalergického vyšetrenia zo dňa 18.05.2015 a tento nález v lekárskom posudku zo dňa 07.07.2015 zohľadnil.

Posudkoví lekári Sociálnej poisťovne pobočky Poprad a ústredia v posudkoch zohľadnili všetky zdravotné postihnutia navrhovateľa a ním predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudkoch riadne vyhodnotili. Zhodne dospeli k záveru, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa je psoriatická artritída - dlhotrvajúce neprogredujúce formy, občas recidivujúce s poruchou funkcie, so subjektívnymi ťažkosťami s postihnutím viacerých kĺbov s výrazným obmedzením výkonnosti organizmu, zaradené do kapitoly XV, oddiel A, položky 1, písmeno b) prílohy č. 4 k zákonu č. 461/2003 Z. z. Za uvedené postihnutie bola navrhovateľovi určená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 35%. Posudkový lekár v lekárskom posudku zo dňa 07.07.2015 konštatoval, že „...Z pohľadu reumatológa je aktivita ochorenia nízka a nevyžaduje zavedenie biologickej liečby. Závery týchto vyšetrení vyvracajú tvrdenia navrhovateľa, ktorý vo svojom odvolaní uvádza, že má byť zaradený v príslušnej kapitole, kde sú popisované ťažké formy postihnutia kĺbov, trvalé aktívne, progredujúce, s deštruktívnym RTG nálezom. Taktiež lekárske správy, na ktoré sa navrhovateľ odvoláva, t.j. L.. U. a L.. B., nekonštatujú závažné deštruktívne zmeny na viacerých kĺboch, resp. ťažké obmedzenie hybnosti. Psoriáza je naozaj dlhodobé, prakticky celoživotné ochorenie, ktoré je však liečbou možné korigovať a stabilizovať.

Tvrdenie navrhovateľa, že jeho súčasné, v konaní preukázané zdravotné postihnutia zodpovedajú vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nebolo lekárske nálezy preukázané. Jeho subjektívne presvedčenie, že zdravotné postihnutie zodpovedá vyššej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, nie je rozhodujúce, pretože posúdenie rozsahu zdravotného poškodenia a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti a vo veciach sociálneho zabezpečenia je zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia.

V súvislosti s podaniami navrhovateľa doručenými odvolaciemu súdu dňa 07.07.2016 a 24.01.2017, v ktorých predložil súdu staršie aj novšie lekárske správy, je potrebné uviesť, že staršie lekárske správy od L.. B. zo dňa 11.11.2014 a 28.04.2015 boli v lekárske posudkoch zohľadnené. Na novšie lekárske

správy odvolací súd neprihliadol z dôvodu, že v konaní o preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia odporcu podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. súd v zásade preskúmava zákonnosť tohto rozhodnutia vo vzťahu k skutkovému stavu, ktorý existoval ku dňu rozhodnutia odporcu, teda ku dňu 12.03.2015 (§ 250i ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.). Predkladanie novších a novších lekárskeho nálezov nie je dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia odporcu, ktoré v čase jeho vydania na základe riadneho zistenia skutočného stavu zodpovedalo zákonu.

Tak ako krajský súd, aj odvolací súd mal za preukázané, že zdravotný stav navrhovateľa zatiaľ (k 12.03.2015) nepodmieňuje invaliditu podľa § 71 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. a preto navrhovateľovi nevznikol nárok na invalidný dôchodok.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu potvrdil podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľ nebol v tomto konaní úspešný.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.